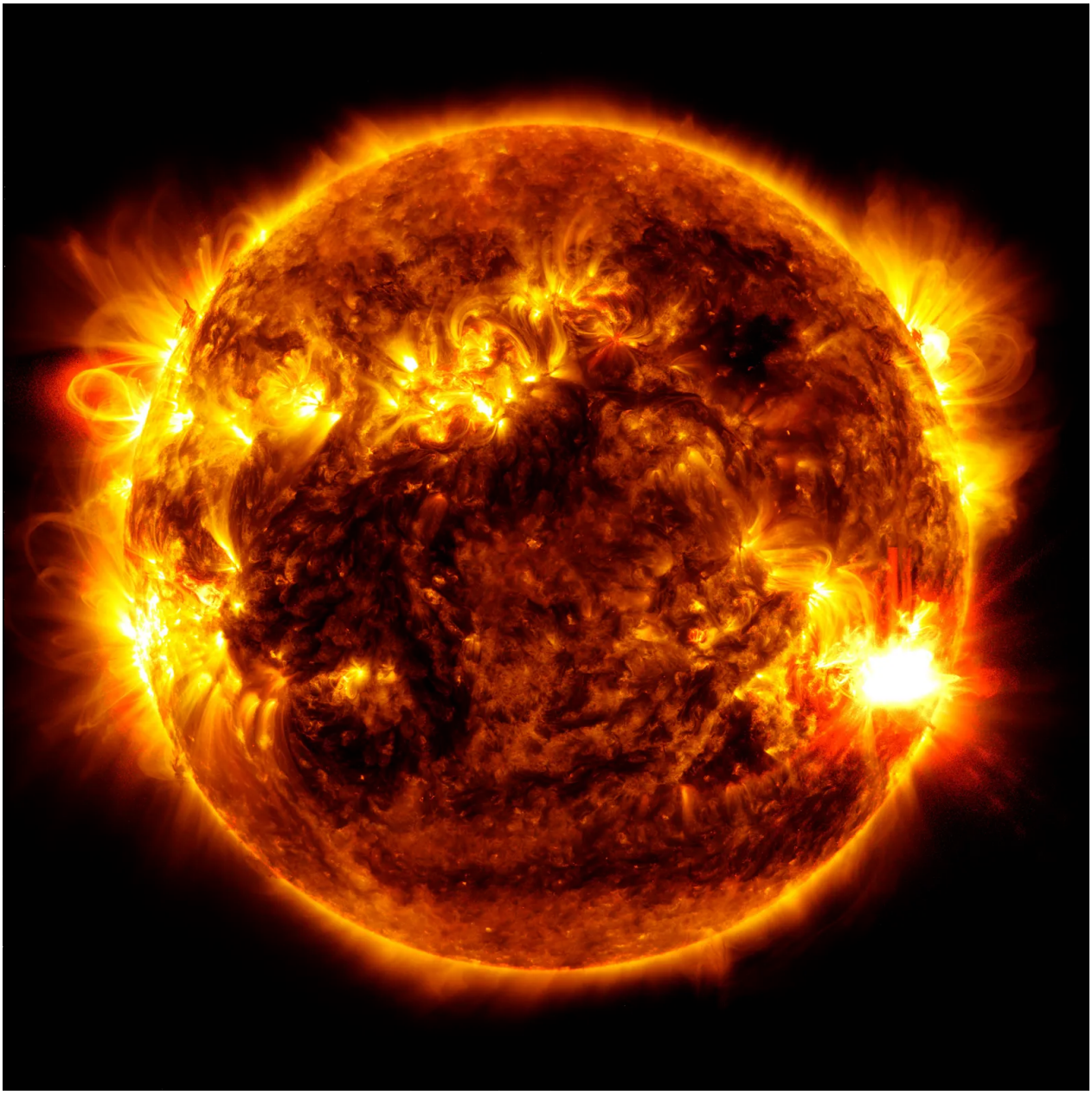
Solaktivitet

Af Lennart Kiil

Et kraftigt soludbrud 11. maj 2024 set af satellitten SDO. De samme dage kunne man se nordlys over hele Danmark.

NASA Solar Dynamics Observatory, NASA Scientific Visualization Studio. Public domain. Wikimedia Commons.

Mængden af stråling fra Solen.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Solen forandrer sig med tiden, og selvom nogle af disse ændringer sker over milliarder af år, sker andre inden for meget kortere tid. Nogle ændringer sker i regelmæssige cyklusser, mens andre virker mere uregelmæssige.

Solens stråling, eller sollys, varierer i cyklusser. Hovedcyklussen er den cirka 11 årige solcyklus, også kaldet solplet-cyklussen. Ved de seneste cyklusser har intensiteten af det synlige sollys varieret med omkring 0,1 procent. Der er general videnskabelig konsensus om, at denne lille variation i synligt sollys ikke er nok til at have afgørende indflydelse på den seneste globale opvarmning.

Variationen i Solens udstråling af røntgenstråler og ultraviolet (UV) stråling er derimod betydeligt mere udtalt i løbet af en sol-cyklus. UV-stråling spiller en vigtig rolle i dannelsen af ozonlaget. Intensiteten af solvindene variere ligeledes, og stærke solvinde reducerer mængden af kosmiske stråler, der kommer ind i Jordens atmosfære.

Den energi, som Jorden modtager fra Solen, spiller en essentiel rolle for klimaet på Jorden, og nogle forskere mener desuden, at variation i solaktiviteten er årsag til størstedelen af klimaforandringerne på Jorden. En hypotese er, at de kosmiske stråler bidrager til dannelsen af skyer, og på den måde udgør en forbindelse mellem solaktivitet og jordens albedo.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/solaktivitet

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Solaktivitet". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/solaktivitet, hentet 13. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node